

Dosarul nr. 2ra-755/2022
2-21065448-01-2ra-26052022

Prima instanță: Judecătoria Cahul, sediul Central (D. Bosii)
Instanța de apel: Curtea de Apel Cahul (R. Petrov, N. Bondarenco, S. Pilipenco)

Î N C H E I E R E

14 septembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecători

Dumitru Mardari
Mariana Pitic
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Luminița Pasat,
reprezentată de avocatul Vasile Șoitu,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Luminița Pasat
împotriva lui Vitalie Țîu, intervenient accesoriu Direcția Asistență Socială și
Protecție a Familiei Cahul cu privire la încasarea pensiei alimentare pentru
întreținerea copilului minor, determinarea domiciliului copilului minor, permisiunea
perfectării și ridicării actelor în lipsa acordului tatălui,

împotriva deciziei din 06 decembrie 2021 a Curții de Apel Cahul,

c o n s t a t ă :

La 31 decembrie 2020, Luminița Pasat a depus cerere de chemare în judecată
împotriva lui Vitalie Țîu, intervenient accesoriu Direcția Asistență Socială și
Protecție a Familiei Cahul cu privire la încasarea pensiei alimentare pentru
întreținerea copilului minor în mărime de 1 500 de lei lunar până la atingerea
majoratului, determinarea domiciliului copilului minor cu mama, permisiunea de a
perfecta orice acte de stare civilă, de identitate sau de călătorie pentru copilul minor,
inclusiv dreptul de a ieși peste hotarele țării cu copilul la loc de trai în străinătate,
sau în alte scopuri, fără acordul pârâtului și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că s-a aflat în relații de concubinaj
cu pârâtul Vitalie Țîu din anul 2016, iar la xxxx s-a născut copilul comun, Xxxx.

Din motivul plecării peste hotare relația cu pârâtul s-a înrăutățit, mai mult de
doi ani s-au separat cu traiul și nu comunică între ei. Pârâtul nu comunică nici cu
copilul și nu participă la întreținerea acestuia.

Întreținerea și educația copilului necesită surse financiare pe care nu le putea
obține, respectiv a fost nevoită să plece la muncă în Germania, copilul fiind lăsat în
grija bunicii pe linie maternă, Maria Cioroi.

Copilul locuind cu bunica Maria Cioroi are condiții bune de trai și un climat
moral, psihologic confortabil unde beneficiază de o atitudine grijulie și responsabilă,

frecventează grădinița nr. 1 din mun. Cahul, în asemenea condiții determinarea domiciliului copilului minor cu mama sa fiind un lucru firesc.

Copilul crește și are nevoie de resurse financiare suplimentare pentru a se dezvolta, lipsind aportul pârâtului la întreținerea copilului, astfel fiind necesară încasarea din contul pârâtului a pensiei de întreținere pentru copilul minor.

Totodată, din motivul întreruperii relațiilor conjugale și a faptului că locuiesc separat, vor apărea pe viitor greutăți birocratice și alte impedimente la obținerea diferitor acte pentru copil, din care cauză solicită permisiunea de a perfecta și obține orice acte de stare civilă, de identitate și de călătorie pentru copil, fără acordul în scris al pârâtului.

Referitor la cererea privind dreptul mamei de a cere și obține cetățenia altui stat pentru copilul minor fără acordul pârâtului, reclamanta o consideră motivată prin faptul că dânsa deține cetățenia română, respectiv și copilul are dreptul să o dobândească fără acordul pârâtului.

Prin hotărârea din 10 septembrie 2021 a Judecătoriei Cahul, sediul Central, s-a admis cererea de chemare în judecată.

S-a încasat de la Vitalie Țîu în beneficiul Luminiței Pasat, pensia pentru întreținerea copilului minor Xxxx, născut la xxxx, în formă fixă, în mărime de 1 500 de lei lunar, din salariu sau alte venituri, de la data depunerii acțiunii, 31 decembrie 2020 și pînă la atingerea majoratului copilului.

S-a determinat domiciliul copilului minor Xxxx, născut la xxxx, cu mama Luminița Pasat.

S-a permis Luminiței Pasat de a solicita, de a depune, de a perfecta și ridica în numele copilului minor Xxxx, născut la xxxx, actele necesare de stare civilă, fără acordul și declarația scrisă a tatălui Țîu Vitalie.

S-a permis Luminiței Pasat de a solicita, de a depune, de a perfecta și ridica în numele copilului minor Xxxx, actele necesare obținerii cetățeniei statului Român, fără acordul și declarația scrisă a tatălui Țîu Vitalie.

S-a încasat de la Vitalie Țîu în beneficiul Luminiței Pasat, suma de 405 de lei pentru taxa de stat achitată și suma de 5 000 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

Prin decizia din 06 decembrie 2021 a Curții de Apel Cahul, s-a admis apelul declarat de către avocatul Grigore Chiriakov în interesele apelantului Țîu Vitalie.

S-a modificat hotărârea Judecătoriei Cahul, sediul Central, din 10 septembrie 2021 în partea cuantumului pensiei pentru întreținerea copilului minor Xxxx, născut la xxxx, prin micșorarea sumei încasate în beneficiul Luminiței Pasat de la 1500 de lei pînă la 975 de lei lunar.

S-a casat hotărârea Judecătoriei Cahul, sediul Central din 10 septembrie 2021, în partea admiterii pretențiilor reclamantei cu privire la acordarea dreptului Luminiței Pasat de a perfecta orice act de stare civilă, de identitate și pentru călătorie a minorului Xxxx, și acordarea dreptului mamei Luminița Pasat de a cere și obține cetățenia altui stat pentru copilul Xxxx, cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri, prin care s-a respins ca fiind nefondate pretențiile reclamantei cu privire la acordarea dreptului Luminiței Pasat de a perfecta orice act de stare civilă, de identitate și pentru călătorie a minorului Xxxx, și acordarea dreptului mamei Luminița Pasat de a cere și obține cetățenia altui stat pentru copilul Xxxx.

În rest, hotărârea Judecătoriei Cahul, sediul Central, din 10 septembrie 2021, s-a menținut.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că, instanța de fond corect a ajuns la concluzia cu privire la obligația lui Vitalie Țîu de a plăti pensia pentru întreținere a copilului minor Xxxx, născut la xxxx, însă incorect a stabilit cuantumul pensiei de întreținere a copilului minor, dispunând încasarea pensiei de întreținere a copilului minor în cuantum de 1500 de lei, ignorând datele estimative oferite de Biroul Național de Statistică, despre valoarea minimului de existență pentru un copil de vârsta corespunzătoare, fapt ce a condiționat stabilirea disproporționată a obligației de întreținere a copilului minor Xxxx, de către părinții Luminița Pasat și Vitalie Țîu.

Conform legislației, ambii părinți au datoria de a compensa cheltuielile pentru întreținerea copilului minor. La încasarea pensiei de întreținere pentru copilul minor, se va lua în considerare ca circumstanță stabilită, informația prezentată de Biroul Național de Statistică despre valoarea minimului de existență pentru un copil și nu informația despre salariul mediu lunar al unui lucrător sau informația cu privire la mărimea minimului de existență, deoarece pensia se încasează pentru întreținerea copilului minor.

Instanța de apel a concluzionat că instanța de fond nu a dat o apreciere corespunzătoare probelor administrate, considerând că pensia de întreținere pentru copilul minor în cuantum de 1500 de lei, este o sumă rezonabilă pentru încasarea acesteia de la Vitalie Țîu și care ar putea fi achitată de către ultimul.

Astfel, instanța de fond la stabilirea cuantumului pensiei alimentare nu a ținut cont de faptul că minimul de existență stabilit de Biroul Național de Statistică în semestrul I al anului 2020 pentru copii de vîrsta 1-6 ani din orașe mici a constituit în medie suma de 1739,5 de lei, iar suma de 1500 de lei încasată de către prima instanță după părerea instanței de apel este una împovărătoare pentru apelant și disproporționată în raport cu intimata, prin urmare nu a ținut cont de prevederile art. 58 alin. (1) din Codul familiei, care stipulează că, părinții au drepturi și obligații egale față de copii la întreținerea copilului minor.

Instanța de apel a remarcat că prin majorarea obligațiilor pârâtului în raport cu egalitatea obligațiilor părților la întreținerea copilului, pentru asigurarea nivelului minim necesar, de către prima instanță nejustificat a fost micșorată obligația reclamantei.

Reclamanta la înaintarea acțiunii în instanța de judecată nu a prezentat probe care ar justifica cerințele înaintate și care în mod legal ar fi demonstrat că Luminița Pasat suportă constant cheltuieli mult mai mari decât cele determinate de guvern prin stabilirea minimului de existență la întreținerea copilului minor avut la întreținere.

Cuantumul pensiei pentru întreținerea copilului minor în mărime de 1500 de lei lunar încasat de prima instanță de la Vitalie Țîu în beneficiul reclamantei Pasat Luminița, este disproporționat și nu corespunde cheltuielilor reale suportate pentru întreținerea copilului minor de ambii părinți.

Restabilirea echității se impune prin modificarea hotărîrii instanței de fond și ajustarea cuantumului obligației apelantului Vitalie Țîu, prin micșorarea sumei încasate pentru întreținerea copilului minor de la 1500 de lei pînă la 975 de lei, care ar corespunde întocmai prevederilor art. art. 74, 76 din Codul familiei.

Respectiv, avînd în vedere că, minimul de existență în semestrul I al anului 2020 pentru copii de vîrsta 1-6 ani din orașe mici a constituit în medie suma de 1739,5 de lei, iar părinții sunt obligați să contribuie în mod egal la întreținerea și îngrijirea copilului minor, cuantumul pensiei pentru întreținerea copilului minor în

mărime de 975 de lei este rezonabil.

Cît privește soluția instanței privind acordarea dreptului Luminiței Pasat de a perfecta orice act de stare civilă, de identitate și pentru călătorie a minorului Xxxx, fără acordul tatălui, instanța de apel o consideră neîntemeiată or, faptul că atât la eliberarea buletinului de identitate, cît și la eliberarea pașaportului unui copil minor, legea nu stipulează expres despre obligativitatea prezentării acordului celuilalt părinte pentru a primi unul din aceste acte de identitate, fiind necesară doar declarație în scris a unuia din părinți și hotărârea instanței de judecată definitivă și irevocabilă cu privire la desfacerea căsătoriei sau, după caz, cu privire la întreținerea și domiciliul copilului minor.

Instanța de apel a stabilit că, pretenția în cauză are un caracter formal, la materialele cauzei lipsind careva probe care ar confirma refuzul tatălui de a-și da acordul la perfectarea actelor de stare civilă sau de călătorie pentru copilul minor Xxxx. Totodată, în temeiul normelor legale, pentru perfectarea actelor de stare civilă a copilului minor este suficientă declarația scrisă doar a unuia dintre părinți privind acordul perfectării actelor de identitate.

Mai mult, în ședința instanței de apel reprezentantul intimatei a explicat că nu a solicitat permisiunea perfectării și ridicării actelor de stare civilă a Republicii Moldova și traversarea frontierei, fiind solicitată doar perfectarea și ridicarea actelor statului român și traversarea frontierei cu actele eliberate de statul român.

Astfel, instanța de fond neîntemeiat a ajuns la concluzia de a admite cerința reclamantei și a permis perfectarea actelor de stare civilă și de călătorie pe numele copilului minor Xxxx, fără acordul tatălui Țiu Vitalie, motiv din care hotărârea primei instanțe în această parte necesită a fi casată.

În ceea ce privește cerința reclamantei Luminița Pasat referitor la acordarea dreptului mamei de a cere și obține cetățenia altui stat pentru copilul Xxxx, fără acordul tatălui, instanța de apel o consideră neîntemeiată or, în cererea de chemare în judecată se invocă că mama copilului minor deține cetățenia României, prin urmare, copilul are și el dreptul de a o dobândi, însă iarăși va fi nevoie de acordul pârâtului.

Adică de facto, pretenția constă în eliberarea acordului judecătoresc privind dobândirea de către copilul minor a cetățeniei României și nu la perfectarea actelor de identitate, întrucât acestea nu pot fi perfectate în lipsa cetățeniei copilului minor, iar aceste rigori sunt prevăzute de cadrul legal al României.

Instanța apreciază critic argumentele invocate în cererea de chemare în judecată or, reclamanta nu a prezentat careva probe care să confirme faptul că, aceasta domiciliază peste hotare, că are domiciliu înregistrat și că este angajată oficial în muncă.

Instanța de apel a apreciat neîntemeiată cerința ce ține de permisiunea de a cere și obține cetățenia altui stat pentru copilul Xxxx, fără acordul tatălui Țiu Vitalie or, procedura de eliberare a actelor de identitate românești este reglementată de cadrul legal al României și nu al Republicii Moldova, în acest sens, instanța de judecată nu-și poate atribui rolul și nici impune autorităților statului român de a elibera acte de identitate de cetățean român în baza unei hotărâri judecătorești a instanțelor din Republica Moldova.

De asemenea, instanța a apreciat că, dobândirea de către copilul minor a unei alte cetățenii, spre deosebire de deplasarea temporară peste hotare a minorului prezintă o responsabilitate și o decizie care urmează a fi adoptată de ambii părinți,

iar instanța nu poate interfera în competențele exclusive ale ambilor părinți.

La 10 mai 2022 (data de pe plicul poștal), Luminița Pasat, reprezentată de avocatul Vasile Șoitu, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel cu menținerea hotărârii instanței de fond, cât și încasarea cheltuielilor de judecată pentru judecarea cauzei în ordine de apel și în instanța de recurs.

În motivarea recursului a menționat că, la adoptarea deciziei instanța de apel a încălcat flagrant regulile de apreciere a probelor, a dat o apreciere critică explicațiilor reclamantei care a declarat că suportă în mod constant cheltuieli mai mari decât cele determinate de Guvern. Faptul că copilul se află în Germania cu mama sa nu a fost negat de către pîrît care de asemenea locuiește și muncește în Germania.

A susținut că instanța de apel prin aprecierea incorectă a favorizat poziția pârâtului în dauna reclamantei care acționează în numele copilului minor și reieșind din interesele superioare ale acestuia, instanța de apel urma să indice că suma de 1 500 de lei lunar pentru un copil care locuiește în Germania este o sumă rezonabilă, iar solicitarea pîrîtilui de a încasa o sumă legată de minimul de existență conform datelor Biroului Național de Statistică este ilegală. Datele statistice descriu minimul de existență pentru un copil cu vârsta de la 1-6 ani or, esența creșterii și îngrijirii unui copil nu poate fi limitată doar la minimul de existență.

A indicat că, informația de la Biroul Național de Statistică nu are un caracter obligatoriu pentru instanțele de judecată la stabilirea cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor, aceasta având un caracter de reper, de recomandare, respectiv aceasta se stabilește în funcție de interesul copilului și posibilitățile economice ale ambilor părinți, locul de muncă al acestora, ocupația lor precum și faptul cu cine din părinți au rămas stabiliți cu traiul copii minori.

A indicat că pîrîtul deține cetățenie română, respectiv lucrează oficial sau cel puțin are posibilitatea să o facă, se află în Germania unde salariul minim pe economie constituie circa 155 euro, respectiv cheltuielile pentru întreținerea unui copil este mai mare decât calculele Biroului Național de Statistică din Republica Moldova.

A menționat că deși pîrîtul pretinde că, veniturile sale sunt disproporționale sumei pretinse de întreținere adjuocate de prima instanță, acesta nu a prezentat nici o probă în acest sens. Declarațiile verbale ale acestuia nu pot sta la baza micșorării cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor or, acest fapt ar putea leza grav drepturile copilului și ar duce la reprimarea intereselor acestuia în raport cu părinții.

A indicat că în cadrul ședinței de judecată a solicitat acordarea dreptului reclamantei de a solicita, de a depune, de a perfecta și ridica în numele copilului minor actele necesare pentru obținerea și ridicarea actelor de stare civilă, identitate și călătorie ale statului român, fără acordul și declarația scrisă a tatălui. Acest fapt reiese din dispozitivul hotărârii primei instanțe, însă instanța de apel a respins un capăt de cerere inexistent.

A susținut că pîrîtul în ședința de judecată a declarat că nu este de acord cu faptul ca copilul să emigreze în Germania cu mama sa și nu va face nici un act care ar facilita acest lucru inclusiv actele românești. Astfel, instanța de apel în motivarea soluției sale a comis mai multe erori la aprecierea situației de fapt, acordând prioritate argumentelor pîrîtilui care a trișat în comportamentul său, atât cu instanța cât și cu reclamanta, inclusiv copilul comun, deoarece acesta având deja cetățenie și acte românești, cunoaște că și reclamanta are acte românești, doar copilul comun nu

are acte românești în regulă, acesta continuă să se opună și pune piedici pentru оформarea acestora, fapt demonstrat prin declarațiile sale în ședința de judecată și textul cererii de apel.

A susținut că legea impune acordul ambilor părinți în cazul stabilirii domiciliului copilului minor peste hotarele țării, această cerință fiind motivată de faptul că indiferența părântului față de soarta copilului minor și utilizarea situației copilului în detrimentul intereselor acestuia, ar trebui să motiveze instanța să accepte cererea dată. Pîrîtul refuză în mod vehement întocmirea cărorva declarații notariale în acest sens.

A menționat că la examinarea cauzei urmează a fi luat în considerare interesul superior al copilului minor or, copilul se află cu mama sa în Germania, are nevoie de întreținere și perfectarea actelor românești.

La 26 mai 2022, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimaților copia cererii de recurs depusă de către Luminița Pasat, reprezentată de avocatul Vasile Șoitu, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f.d. 133).

Cu referire la termenul de declarare a recursului, instanța de recurs menționează că Curtea de Apel Cahul a emis dispozitivul deciziei la 06 decembrie 2021.

La data de 08 februarie 2022 a fost expediată în adresa participanților la proces decizia motivată (f.d. 118), însă date privind recepționarea acesteia la materialele cauzei lipsesc.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Recursul a fost declarat la 10 mai 2022 (data de pe plicul poștal), astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul împotriva deciziei instanței de apel în termenul stabilit de lege.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temeii de

casare a deciziei contestate or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei contestate or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (Golder împotriva Regatului Unit, p.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de către Luminița Pasat, reprezentată de avocatul Vasile Șoitu, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către Luminița Pasat, reprezentată de avocatul Vasile Șoitu.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecători

Mariana Pitic

Victor Burduh